



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu JUDr. Moniky Javorové a soudců JUDr. Miroslavy Honusové a JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. v právní věci žalobkyně **P. Z.**, zastoupené Mgr. Petrem Václavkem, advokátem advokátní kanceláře Čechovský a Václavek s.r.o., se sídlem v Praze 1, Opletalova 25, proti žalované **Komisi pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem v Praze 4, nám. Hrdinů 1634/3, poštovní schránka 155/50, o přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 16.7.2013 č.j. MV-77167-4/SO/sen-213, ve věci žádosti o udělení povolení k dlouhodobému pobytu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 16.7.2013 č.j. MV-77167-4/SO/sen-213 **se zrušuje** a věc **se vrací** žalované k dalšímu řízení.
- II. Žalovaná **je p o v i n n a** zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 11.228,- Kč ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám Mgr. Petra Václavka, advokáta se sídlem v Praze 1, Opletalova 25.

O d ů v o d n ě n í :

Podanou žalobou se žalobkyně domáhala přezkoumání rozhodnutí žalované ze dne 16.7.2013 č.j. MV-77167-4/SO/sen-213, jímž bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 2.4.2013 č.j. OAM-16805-5/DP-2011, kterým bylo zastaveno řízení o žádosti žalobkyně o udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na území České republiky.

V podané žalobě žalobkyně namítla tyto žalobní body:

- 1) Žalobkyně nesouhlasí s právním názorem správních orgánů obou stupňů, že nebyla oprávněna podat žádost na území České republiky. Žalobkyně v době podání žádosti pobývala na území České republiky (dále jen ČR) na vízum za účelem strpění pobytu podle § 78b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, v platném znění (dále jen zákon o azylu), a proto mohla podle ust. § 42a odst. 6 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, v platném znění (dále jen zákon o pobytu cizinců) podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny (dále jen žádost) na území ČR ministerstvu.
- 2) Žalobkyně namítla nesprávnost právního názoru žalované, že byla v době podání žádosti vyňata z působnosti zákona o pobytu cizinců. Podle ust. § 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců se zákon nevztahuje na cizince, který požádal ČR o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území, a cizince, který pobývá na území na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis nestanoví jinak. Žalovaná neuvedla, z jakého důvodu se domnívá, že toto ustanovení je aplikovatelné na situaci žalobkyně, když jsou zde obsaženy dvě různé situace podmiňující vynětí z působnosti zákona. Žalovaná však nekonkretizovala, jaký je důvod v případě žalobkyně, což zatěžuje napadené rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti.
- 3) Za základní pochybení správních orgánů považuje žalobkyně ignorování ust. § 78b odst. 6 zákona o azylu, ve znění účinném ke dni podání žádosti, podle kterého se právní postavení cizince pobývajících na území na základě víza za účelem strpění pobytu řídí zvláštním právním předpisem, jímž je zákon o pobytu cizinců. Žalobkyně v této souvislosti odkázala také na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen NSS) ze dne 21.1.2011 sp. zn. 7 As 96/2010, v němž NSS vyslovil, že právní postavení cizince, který žádá o udělení víza podle § 78b zákona o azylu, je

odlišné od statusu žadatele, jak jej vymezuje ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu. Rovněž je v tomto rozsudku uvedeno, že v řízení o kasační stížnosti již cizinec nemá postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Také z toho lze podle žalobkyně dovodit, že cizinec pobývajícím na území na základě víza za účelem strpění je cizincem spadajícím do působnosti zákona o pobytu cizinců.

- 4) Závěrem žalobkyně namítla, že ze strany správních orgánů obou stupňů došlo k porušení ust. § 1, § 3, § 4 odst. 4 a § 6 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění (dále jen správní řád).

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla k žalobnímu bodu o nesprávné aplikaci ust. § 2 písm. c) zákona o pobytu cizinců, že tento je nepravdivý, neboť žalovaná vycházela z ust. § 2 písm. a) tohoto zákona, které se týká mezinárodní ochrany formou azylu nebo doplňkové ochrany, když v posuzované věci bylo prokázáno, že žalobkyně požádala o udělení mezinárodní ochrany podle zákona o azylu, a proto jí bylo také uděleno vízum za účelem strpění pobytu podle ust. § 78b zákona o azylu. Žalobní bod, že žalovaná ignorovala ust. § 78b odst. 6 zákona o azylu, považuje žalovaná rovněž za nedůvodný. Poukázala přitom na důvodovou zprávu zákona o azylu ze dne 22.3.1999, kde je k § 77 a § 78 uvedeno, že v zájmu získání přehledu o místu pobytu účastníka řízení o azylu a azylanta se jím stanoví povinnost hlásit pobyt u příslušných orgánů policie. Z toho žalovaná dovodila, že ust. § 78b odst. 6 zákona o azylu se týkal povinnosti cizinců, kterým bylo uděleno vízum k pobytu podle § 78b odst. 1 zákona o azylu, hlásit pobyt podle zákona o pobytu cizinců, neboť zákon o azylu tuto problematiku neupravoval. Dále žalovaná poukázala na důvodovou zprávu k zákonu č. 103/2013 Sb. ze dne 17.10.2012, jímž se mění zákon o azylu, kde je k § 78b uvedeno, že současný odstavec 6 tohoto ustanovení je vypuštěn z důvodu úpravy § 2 zákona o pobytu cizinců na území ČR, která obecně cizince, kterým bylo uděleno vízum za účelem strpění pobytu podle zákona o azylu, z působnosti zákona vylučuje, a to zejména s ohledem na směrnici 2011/51/EU. Dále je zde uvedeno, že nově se stanovuje ohlašovací povinnost pro tyto cizince, která byla až dosud výlučně řešena v zákoně o pobytu cizinců. K žalobkyní zmiňovanému rozsudku NSS sp. zn. 7 As 96/2010 žalovaná poukázala na ust. § 2 odst. 5 zákona o azylu, a to zejména na ust. § 32 odst. 6 zákona, a to především s ohledem na odkladný účinek podání kasační stížnosti, z něhož plyne, že strpění pobytu udělené podle § 78b zákona o azylu je udělované pouze za účelem řízení ve věci azylu. Žalobkyně měla v době podání žádosti platné vízum nad 90 dnů za účelem strpění udělené podle zákona o azylu, a proto podle žalované nebyla oprávněna k podání žádosti na území ČR podle § 42 odst. 6 zákona o pobytu cizinců. K námitce o porušení konkrétních ustanovení správního řádu žalovaná uvedla, že postupovala v souladu s tímto právním předpisem, ve věci byl náležitě zjištěn skutkový stav, o němž nebyly důvodné pochybnosti a žalobkyni nebylo znemožněno účinně uplatňovat svá práva. Žalovaná také postupovala v souladu se svou stávající rozhodovací praxí.

Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění – dále jen s.ř.s.) a byl vázán obsahem žalobních bodů uvedených v žalobě (§ 75 odst. 2 s.ř.s.).

Z obsahu správních spisů krajský soud zjistil, že žalobkyně podala na ministerstvu vnitra žádost dne 3.3.2011. Po doplnění podkladů na výzvu správního orgánu bylo dne 11.11.2011 pod č.j. OAM-16805-23/DP-2011 vydáno usnesení, kterým bylo správní řízení zastaveno podle ust. § 66 odst. 1 písm. b) správního řádu s tím, že žádost žalobkyně je zjevně nepřipustná, když žalobkyně je cizinkou, která v době podání žádosti požádala o mezinárodní ochranu formou azylu, takže se na ni nevztahuje působnost zákona o pobytu cizinců. Toto rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím žalované ze dne 7.6.2012 č.j. MV-7199-5/SO-2012 a věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k dalšímu projednání s tím, že správní řízení má být přerušeno do doby pravomocného rozhodnutí v řízení o žádosti podle zákona o azylu. Řízení pak bylo rozhodnutím správního orgánu I. stupně ze dne 11.7.2012 přerušeno. Další rozhodnutí bylo vydáno dne 12.4.2013 pod č.j. OAM-16805-51/DP-2011, a to usnesení, jímž bylo řízení o žádosti žalobkyně zastaveno podle ust. § 169 odst. 8 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, v němž setrvala na svém názoru, že byla oprávněna podat žádost v souladu s ust. § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců na ministerstvu vnitra, když byla držitelkou víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu. O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím žalované.

Podle ust. § 78b odst. 1 věty první zákona o azylu vízum k pobytu nad 90 dní za účelem strpění pobytu na území (dále jen „vízum za účelem strpění pobytu“) udělí ministerstvo na žádost cizinci, který předloží doklad o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany.

Podle ust. § 78b odst. 6, ve znění platném do 30.4.2013 právní postavení cizince pobývajícího na území na základě víza za účelem strpění pobytu se řídí zvláštním právním předpisem (zákon o pobytu cizinců – poznámka soudu), nestanoví-li tento zákon jinak.

Podle ust. § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, ve znění platném do 31.3.2011 se tento zákon nevztahuje na cizince, který požádal Českou republiku o mezinárodní ochranu formou azylu nebo doplňkové ochrany, a azylanta nebo osobu požívající doplňkové ochrany, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis (zákon o azylu – poznámka soudu) nestanoví jinak.

Podle ust. § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců, v platném znění se tento zákon nevztahuje na cizince, který je žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, azylantem anebo osobou požívající doplňkové ochrany nebo podal proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany kasační stížnost, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak.

Podle ust. § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců v průběhu pobytu na území na vízum k pobytu nad 90 dnů nebo na povolení k dlouhodobému pobytu vydané za jiným účelem může cizinec

žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podat na území ministerstvu.

Úvodem krajský soud předesílá, že pro posouzení věci je rozhodující právní úprava platná v době podání žádosti žalobkyně, tj. ke dni 3.3.2011. Tuto skutečnost zdůrazňuje zejména s ohledem na to, že v období od podání této žádosti do vydání rozhodnutí o ní došlo k částečné změně právní úpravy. Základní otázkou v posuzované věci však je, zda byla žalobkyně oprávněna podat žádost ministerstvu vnitra podle právní úpravy platné ke dni 3.3.2011.

Krajský soud tedy prvotně posuzoval, zda žalobkyně na základě statutu osoby, již bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění, a to podle zákona azylu (§ 78b odst. 1 zákona azylu) podléhala v době podání žádosti režimu zákona o pobytu cizinců. Ust. § 78b upravuje institut pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu výslovně pro účel, kdy cizinec podal kasační stížnost proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva v azylové věci. Ustanovením § 78b odst. 6 zákona o azylu bylo ke dni podání žádosti žalobkyně upraveno, že právní postavení cizince pobývajícího na území na základě víza za účelem strpění pobytu se řídí zvláštním právním předpisem, jímž je zákon o pobytu cizinců. Pojem „právní postavení cizince“ je natolik obecný, že jej nelze vyložit jinak, než že cizinec, který je držitelem uvedeného víza, podléhá režimu zákona o pobytu cizinců. Zákon o pobytu cizinců, ve znění platném ke dni podání žádosti žalobkyně, upravoval, že se nevztahuje na cizince, který požádal o mezinárodní ochranu formou azylu nebo doplňkové ochrany, pokud tento zákon nebo zvláštní právní předpis, jímž je zákon o azylu, nestanoví jinak. Právě ustanovením shora uvedeného § 78b odst. 6 však zákon o azylu „stanovil jinak“, a to tak, že na osoby, jímž bylo uděleno vízum k pobytu podle § 78b odst. 1, se vztahuje působnost zákona o pobytu cizinců. Na základě shora uvedené právní argumentace proto krajský soud dospěl k závěru, že právní postavení žalobkyně se ke dni podání žádosti řídilo zákonem o pobytu cizinců. Uvedené je také v souladu se závěrem rozsudku NSS ze dne 21.1.2011 č.j. 7 As 96/2010-76, že v řízení o kasační stížnosti již cizinec nemá postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany. Skutečnost, že později došlo ke změně právní úpravy, kdy ust. § 78 odst. 6 zákona o azylu v citovaném znění bylo zcela zrušeno a ustanovením § 2 písm. a) zákona o pobytu cizinců byly osoby, které podaly kasační stížnost proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, z působnosti zákona o pobytu cizinců výslovně vyňaty, nemá na posouzení právního postavení žalobkyně ke dni 3.3.2011 žádný vliv.

Dále se krajský soud zabýval otázkou, zda žalobkyně jako držitelka víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění vydaného podle zákona o azylu byla oprávněna podat žádost na území ministerstvu vnitra ve smyslu ust. § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců. Citované ustanovení upravuje dvě skupiny osob, které mohou takovou žádost podat. Jedná se o cizince, kteří mají vízum k pobytu nad 90 dnů a dále cizince, kteří mají povolení k dlouhodobému pobytu vydané za jiným účelem (tj. účelem odlišným od účelu společného soužití rodiny). Při úvaze, které osoby mohou spadat do první skupiny cizinců s vízem k pobytu nad 90 dnů, vycházel krajský soud ze systematiky zákona o pobytu cizinců. Přejícný pobyt na území na dlouhodobé vízum nebo na povolení k dlouhodobému pobytu jsou

upraveny v Díle 4 zákona o pobytu cizinců. Tento Díl 4 se dále dělí na čtyři oddíly. První oddíl upravuje jednak vízum k pobytu nad 90 dnů (§ 30 a násl.) a dále vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území (§ 33 a násl.). Tento druh víza je pak specifikován důvody vymezenými v § 33 odst. 1 písm. a) až d), které lze zobecnit jako důvody bránící cizinci ve vycestování z ČR. V návaznosti na popsanou právní úpravu oddílu 1 Dílu 4 zákona o pobytu cizinců má krajský soud za to, že v § 42a odst. 6 téhož zákona použité sousloví „...na vízum nad 90 dnů...“ zahrnuje nejen cizince, kteří mají vízum k pobytu nad 90 dnů ve smyslu ust. § 30 zákona o pobytu cizinců, ale také cizince, kteří mají vízum k pobytu podle § 33 téhož zákona. Slova „...vízum k pobytu nad 90 dnů...“ uvedená v § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců tak de facto představují označení oddílu 1 Dílu 4 zákona o pobytu cizinců, kam spadají oba typy víza k pobytu nad 90 dnů. Podle názoru krajského soudu jiný výklad není možný, neboť z logiky věci jsou cizinci, kteří mají vízum za účelem strpění dle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, osobami, které z některého ze zákonných důvodů nemohou opustit ČR, a proto nemohou podat žádost o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny na svém zastupitelském úřadě, jak stanoví § 42a odst. 5 zákona o pobytu cizinců. Jiný než shora předestřený výklad ust. § 42a odst. 6 zákona o pobytu cizinců by této skupině osob znemožnil realizaci jejich práva podat takovou žádost. Podpůrně lze k uvedené argumentaci zmínit také to, že i vymezení druhé skupiny oprávněných osob dle § 42a odst. 6 citovaného zákona, tj. cizinců, kteří mají povolení k dlouhodobému pobytu vydané za jiným účelem, představuje fakticky odkaz na osoby vymezené oddílem 3 Dílu 4 zákona o pobytu cizinců.

V posuzované věci pak shora učiněné závěry krajského soudu znamenají, že žalobkyně, jejíž postavení vyplývající z víza uděleného podle § 78b odst. 1 zákona o azylu, je prakticky totožné s postavením cizince s vízem k pobytu za účelem strpění dle ust. § 33 odst. 1 písm. d) zákona o pobytu cizinců, byla oprávněna ke dni 3.3.2011 podat žádost u ministerstva vnitra.

Krajský soud nesdílí názor žalované, že ust. § 78b odst. 6 zákona o azylu, ve znění platném do 30.4.2013, se týkalo pouze ohlašovací povinnosti cizinců, kterým byl udělen azyl podle ust. § 78b odst. 1 zákona o azylu. Ust. § 78b zákona o azylu je sice systematicky začleněno do Hlavy X zákona o azylu upravující evidenci, pobyt a hlášení pobytu, avšak obsahově takové náležitosti neupravuje ani se k nim nevztahuje, když vymezuje podstatu institutu pobytu na vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu. Argumentace žalované důvodovou zprávou k zákonu o azylu je pak zcela nepřipadná, neboť původní znění zákona o azylu, který nabyl účinnosti dne 1.1.2000, ust. § 78b vůbec neobsahovalo, když tuto úpravu přinesla až novela zákona o azylu (zákon č. 217/2002 Sb.) s účinností od 1.1.2003.

Ani argumentaci důvodovou zprávou k novele zákona o azylu č. 103/2013 krajský soud nepovažuje za správnou, neboť, jak již bylo shora uvedeno, novelizované znění ust. § 78b zákona o azylu, k němuž došlo s účinností od 31.5.2013, je pro posuzovanou věc zcela irrelevantní.

Na základě shora uvedené právní argumentace dospěl krajský soud k závěru o důvodnosti podané žaloby, neboť žalobkyně podala žádost na území ČR ministerstvu vnitra v souladu s právní úpravou platnou ke dni podání žádosti a povinností správních orgánů proto je se její žádostí meritorně zabývat.

Na základě shora uvedeného krajský soud napadené rozhodnutí žalované zrušil pro vady řízení spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, mohlo-li mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé (ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s.). Současně krajský soud věc vrátil žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Při novém projednání věci je žalovaná vázána právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Na základě tohoto rozhodnutí se krajský soud již nezabýval návrhem žalobkyně na přiznání odkladného účinku žalobě.

Výrok o nároku na náhradu nákladů řízení se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s., když žalobkyni, která měla ve věci úspěch, vznikly náklady s tímto řízením v souvislosti se zaplacením soudního poplatku ve výši 3.000,- Kč a dále v souvislosti právním zastoupením, a to za 2 úkony právní služby po 3.100,- Kč a 2x režijní paušál po 300,- Kč podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., v platném znění (§ 6 odst. 1, § 7, § 9, § 11 odst. 1 písm. a) a d) a § 13 odst. 3 citované vyhlášky). Náklady právního zastoupení byly dále zvýšeny o částku, kterou je právní zástupce povinen zaplatit podle zvláštního právního předpisu (§ 35 odst. 8 s.ř.s.). Celkově tedy náklady právního zastoupení činí částku 11.228,- Kč. Vzhledem k odlišné úpravě s.ř.s. a zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu, v platném znění (dále jen o.s.ř.), týkající se nabytí právní moci rozhodnutí, stanovil soud žalované k plnění lhůtu 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (ust. § 54 odst. 5 s.ř.s., § 159 a § 168 o.s.ř.). Podle ust. § 149 odst. 1 o.s.ř. za použití ust. § 64 s.ř.s. zavázal soud žalovanou zaplatit náhradu nákladů řízení k rukám advokáta, který žalobkyni v řízení zastupoval.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je **možno** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů po doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinná dobrovolně, co jí ukládá toto vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Ostravě dne 21. listopadu 2013

JUDr. Monika Javorová
předsedkyně senátu